

Suomenkielinen perusopetus/ Ala-aste eli 1.–6. luokat

1. Opetussuunnitelman perusteet (OPS) ja Helsingin opetussuunnitelma

Opetussuunnitelman perusteet (OPS) on Suomen Opetushallituksen antama määräys, joka ohjaa kaikkien suomalaisten koulujen toimintaa ja opetusta. Kaikissa Suomen kouluissa opetetaan siis pääasiassa samoja asioita ja samojen periaatteiden mukaisesti. Joistain asioista koulut saavat päättää itse. Opetussuunnitelman perusteiden tarkoitus on varmistaa, että kaikkien suomalaisten koulujen opetus on yhtä laadukasta ja että opetus antaa samat mahdollisuudet kaikille oppilaille.

Opetussuunnitelman perusteiden pohjalta kaupungit, kunnat ja koulut tekevät omat opetussuunnitelmansa. Helsingin kaupungillakin on oma opetussuunnitelma, jota helsinkiläiset koulut noudattavat.

Tämä esite kertoo lyhyesti Helsingin perusopetuksen opetussuunnitelman keskeisistä sisällöistä. Tarkat ja laajemmat tiedot löytyvät [Helsingin opetussuunnitelmasta](https://ops.edu.hel.fi), joka on kaikkien saatavilla internetissä osoitteessa <https://ops.edu.hel.fi>.

2. Helsingin perusopetuksen opetussuunnitelman sisältö

Opetussuunnitelmassa määrätään muun muassa:

- opetettavat oppiaineet ja niiden tavoitteet ja sisällöt (yleisellä tasolla)
Jokaiselle oppiaineelle ja jokaiselle vuosiluokalle on määritelty omat sisällöt ja tavoitteet.
- oppilaiden osaamisen arvioinnin periaatteet
- oppilaille tarjottavan tuen muodot

3. Oppiaineet 1.–6. luokilla

Ala-asteella eli luokilla 1 - 6 oppilaat opiskelevat 13 yhteistä oppiainetta, jotka ovat:

- äidinkieli (ÄI/SU) tai suomi toisena kielenä (S2)
- A1-kieli (esimerkiksi englanti EN)
- B1-kieli (esimerkiksi ruotsi RU)
- matematiikka (MA)
- ympäristöoppi (YM)
Ympäristöoppi on vain ala-asteella opiskeltava oppiaine, joka yhdistää biologiaa, maantietoa, terveystietoa, fysiikkaa ja kemiaa.
- uskonto tai elämäkatsomustieto (UE/UO/UI/ET)
- historia (HI) ja yhteiskuntaoppi (YH)
- taito- ja taideaineet: musiikki (MU), kuvataide (KU), käsityö (KS), liikunta (LI), kotitalous (KO)

Valinnaiset aineet: Lisäksi koulussa opiskellaan **valinnaisia aineita**, jotka ovat eri oppiaineiden soveltavia kursseja tai monen oppiaineen asioista yhdistettyjä kursseja. Oppilas voi itse valita, mitä valinnaisia aineita hän opiskelee. Eri koulut tarjoavat hieman erilaisia valinnaisten aineiden kursseja.

Monialaiset oppimiskokonaisuudet: Oppilaat opiskelevat myös joka vuosi **monialaisia oppimiskokonaisuuksia**. Monialaisissa oppimiskokonaisuuksissa tutustutaan erilaisiin ilmiöihin ja yhdistetään eri oppiaineista saatua tietoa. Helsingin kouluissa oppilaat opiskelevat vähintään kaksi monialaista oppimiskokonaisuutta vuodessa. Jokainen koulu päättää itse monialaisten oppimiskokonaisuuksien tarkan sisällön.

Laaja-alaisen osaamisen kokonaisuudet: Oppiaineiden omien sisältöjen lisäksi suomalaisten koulujen opetuksessa huomioidaan **laaja-alaisen osaamisen kokonaisuuksia**. Laaja-alaisen osaamisen kokonaisuudet ovat tietojen ja taitojen kokonaisuuksia, jotka eivät muodosta omaa oppiainetta, vaan niitä on tarkoitus opiskella kaikkien oppiaineiden tunneilla. Laaja-alaisen osaamisen kokonaisuuksia ovat esimerkiksi oppimaan oppiminen ja kulttuurinen osaaminen.

4. Kielten opiskelu

Pakolliset kielet: Kaikki oppilaat opiskelevat suomen kieltä peruskoulussa. Äidinkieli ja kirjallisuus -oppiaineeseen kuuluu kolme eri oppimäärää: suomen kieli (S1), viittomakieli ja suomi toisena kielenä (S2). Maahanmuuttajille voidaan opettaa suomen kieltä joko suomen kielen (S1) tai suomi toisena kielenä (S2) -oppimäärän mukaisesti. Oppilaan vanhemmat valitsevat oppimäärän.

Oppilaat opiskelevat äidinkielen/suomen toisena kielenä lisäksi vähintään kahta muuta kieltä. Oppilaat opiskelevat pitkää vieraan kielen oppimäärää (A1-kieli) luokilla 1–9 eli koko peruskoulun ajan. 6. luokalla oppilaat aloittavat B1-kielen, joka on yleensä toinen kotimainen kieli eli ruotsi.

Vapaaehtoiset ja valinnaiset kielet: Pakollisten kielten lisäksi oppilaat voivat valita yhden vapaaehtoisen kielen (A2) ala-asteella ja yhden valinnaisen kielen (B2) yläasteella.

Oma äidinkieli: Helsinki tarjoaa oman äidinkielen opetusta useissa eri kielissä. Tämä on muun opetuksen lisäksi tarjottavaa opetusta eikä korvaa minkään muun oppiaineen tunteja. Vanhemmat päättävät, osallistuuko lapsi oman äidinkielen tunneille.

5. Oppimisen arviointi

Opetussuunnitelman mukaan oppimisen arvioinnin pitää olla monipuolista ja yhdenvertaista. Arviointi kohdistuu oppilaan oppimiseen ja osaamisen tasoon. Opettajat arvioivat, kuinka hyvin oppilas on saavuttanut oman vuosiluokkansa (1.–9. luokka) tavoitteet jokaisessa oppiaineessa.

Jokaisen lukuvuoden päätteeksi oppilaiden osaaminen eri oppiaineissa arvioidaan ja oppiaineista annetaan arvosanat. 1.–3. luokalla oppiaineista annetaan sanalliset arviot. 4. - 6. luokalla oppiaineista annetaan numero. Monialaisista oppimiskokonaisuuksista ja laaja-alaisen osaamisen kokonaisuuksista ei anneta erillistä arvostusta.

Oppilaille annetaan lukuvuoden lopussa lukuvuositolustus, johon arvosanat merkitään. Koulut voivat myös jakaa välitodistuksia, jos haluavat. Lisäksi jokaisella luokalla käydään vähintään kerran vuodessa oppimiskeskustelu, johon osallistuvat oppilas, huoltaja ja opettaja.

Suomenkielinen perusopetus/ 7.–9. luokat (yläaste)

1. Opetussuunnitelman perusteet (OPS) ja Helsingin opetussuunnitelma

Opetussuunnitelman perusteet (OPS) on Suomen Opetushallituksen antama määräys, joka ohjaa kaikkien suomalaisten koulujen toimintaa ja opetusta. Kaikissa Suomen kouluissa opetetaan siis pääasiassa samoja asioita ja samojen periaatteiden mukaisesti. Joistain asioista koulut saavat päättää itse. Opetussuunnitelman perusteiden tarkoitus on varmistaa, että kaikkien suomalaisten koulujen opetus on yhtä laadukasta ja että opetus antaa samat mahdollisuudet kaikille oppilaille.

Opetussuunnitelman perusteiden pohjalta kaupungit, kunnat ja koulut tekevät omat opetussuunnitelmansa. Helsingin kaupungillakin on oma opetussuunnitelma, jota helsinkiläiset koulut noudattavat.

Tämä esite kertoo lyhyesti Helsingin perusopetuksen opetussuunnitelman keskeisistä sisällöistä. Laajemmat tiedot löytyvät [Helsingin opetussuunnitelmasta](https://ops.edu.hel.fi), joka on kaikkien saatavilla internetissä osoitteessa <https://ops.edu.hel.fi>.

2. Helsingin perusopetuksen opetussuunnitelman sisältö

Opetussuunnitelmassa määrätään muun muassa:

- opettavat oppiaineet ja niiden tavoitteet ja sisällöt (yleisellä tasolla)
Jokaiselle oppiaineelle ja jokaiselle vuosiluokalle on määriteltä omat sisällöt ja tavoitteet.
- oppilaiden osaamisen arvioinnin periaatteet
- oppilaille tarjottavan tuen muodot

3. Opiskeltavat oppiaineet 7.–9. luokilla

Yläasteella eli luokilla 7 - 9 oppilaat opiskelevat 18 yhteistä oppiainetta, jotka ovat:

- äidinkieli tai suomi toisena kielenä (ÄI/SU/S2)
- A1-kieli (esimerkiksi englanti EN)
- B1-kieli (esimerkiksi ruotsi RU)
- matematiikka (MA)
- biologia (BI) ja maantieto (GE)
- kemia (KE) ja fysiikka (FY)
- terveystieto (TT)
- uskonto tai elämäkatsomustieto (UE/UO/UI/UR/UK/UB/ET)
- historia (HI) ja yhteiskuntaoppi (YH)
- taito- ja taideaineet: musiikki (MU), kuvataide (KU), käsityö (KS), liikunta (LI), kotitalous (KO)
- oppilaanohjaus (OP)

Valinnaiset aineet: Lisäksi koulussa opiskellaan **valinnaisia aineita**, jotka ovat eri oppiaineiden soveltavia kursseja tai monen oppiaineen asioista yhdistettyjä kursseja. Musiikkia, kuvataidetta, käsityötä ja kotitaloutta opiskellaan vain 7. luokalla pakollisina oppiaineina ja 8. - 9. luokilla niitä tarjotaan valinnaisina aineina. Oppilas voi itse valita, mitä valinnaisia aineita hän opiskelee. Eri koulut tarjoavat hieman erilaisia valinnaisten aineiden kursseja.

Monialaiset oppimiskokonaisuudet: Oppilaat opiskelevat myös joka vuosi **monialaisia oppimiskokonaisuuksia**. Monialaisissa oppimiskokonaisuuksissa tutustutaan erilaisiin ilmiöihin ja yhdistetään eri oppiaineista saatua tietoa. Helsingin kouluissa oppilaat opiskelevat vähintään kaksi monialaista oppimiskokonaisuutta vuodessa. Jokainen koulu päättää itse monialaisten oppimiskokonaisuuksien tarkan sisällön.

Laaja-alaisen osaamisen kokonaisuuudet: Oppiaineiden omien sisältöjen lisäksi suomalaisten koulujen opetuksessa huomioidaan **laaja-alaisen osaamisen kokonaisuuksia**. Laaja-alaisen osaamisen kokonaisuuudet ovat tietojen ja taitojen kokonaisuuksia, jotka eivät muodosta omaa oppiainetta, vaan niitä on tarkoitus opiskella kaikkien oppiaineiden tunneilla. Laaja-alaisen osaamisen kokonaisuuksia ovat esimerkiksi kulttuurinen osaaminen ja työelämätaidot.

4. Kielten opiskelu

Pakolliset kielet: Kaikki oppilaat opiskelevat suomen kieltä peruskoulussa. Äidinkieli ja kirjallisuus -oppiaineeseen kuuluu kolme eri oppimäärää: suomen kieli (S1), viittomakieli ja suomi toisena kielenä (S2). Maahanmuuttajille voidaan opettaa suomen kieltä joko suomen kielen (S1) tai suomi toisena kielenä (S2) -oppimäärän mukaisesti. Oppilaan vanhemmat valitsevat oppimäärän.

Oppilaat opiskelevat äidinkielen/suomen toisena kielenä lisäksi vähintään kahta muuta kieltä. Oppilaat opiskelevat pitkää vieraan kielen oppimäärää (A1-kieli) luokilla 1 - 9 eli koko perusopetuksen ajan. 6. luokalla oppilaat aloittavat B1-kielen, joka on yleensä ruotsi.

Vapaaehtoiset ja valinnaiset kielet: Pakollisten kielten lisäksi oppilaat voivat valita yhden vapaaehtoisen kielen (A2) ala-asteella ja yhden valinnaisen kielen (B2) yläasteella.

Oma äidinkieli: Helsinki tarjoaa oman äidinkielen opetusta useissa eri kielissä. Tämä on muun opetuksen lisäksi tarjottavaa opetusta eikä korvaa minkään muun oppiaineen tunteja. Vanhemmat päättävät, osallistuuko lapsi oman äidinkielen tunneille.

5. Oppimisen arviointi

Opetussuunnitelman mukaan oppimisen arvioinnin pitää olla monipuolista ja yhdenvertaista. Arviointi kohdistuu oppilaan oppimiseen ja osaamisen tasoon. Opettajat arvioivat, kuinka hyvin oppilas on saavuttanut oman vuosiluokkansa (1.-9. luokka) tavoitteet jokaisessa oppiaineessa.

Jokaisen lukuvuoden päätteeksi oppilaiden osaaminen eri oppiaineissa arvioidaan ja oppiaineista annetaan arvosana. 4.-9. luokilla arvioinnissa käytetään numeroita 4-10. Monialaisista oppimiskokonaisuuksista ja laaja-alaisen osaamisen kokonaisuuksista ei anneta erillistä arvosanaa. Oppilaille annetaan lukuvuoden lopussa lukuvuosidistutus, johon arvosanat merkitään. Koulut voivat myös jakaa välitodistuksia, jos haluavat. Lisäksi jokaisella luokalla käydään vähintään kerran vuodessa oppimiskeskustelu, johon osallistuvat oppilas, oppilaan vanhemmat ja opettaja.